

Stran / Page: 18

Doseg / Reach: 94000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 795 cm2

1 / 2

Jamstveni in preživninski sklad RS

ČE EDEN OD STARŠEV POZABI NA OTROKE

Vsi otroci bi morali rasti v ljubečem okolju družine. Žal pa nimajo vsi skrbnih mam in očetov. Vsi otroci bi morali imeti tudi kolikor toliko enake možnosti za zdrav telesni in duševni razvoj, a žal jim tega mnogi starši, čeprav bi radi, ne morejo zagotoviti, saj nimajo niti toliko denarja, da bi svoji družini zagotovili dostojno življenje. So pa tudi takšni starši, očetje so tu v veliki večini, ki nočejo preživljati svojih otrok?! Ko zapustijo ženo ali partnerko, pozabijo tudi nanje!

V slovenski Ustavi in tudi v Zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih sicer lepo piše, da je pravica vsakega otroka, da ga starši preživljajo. Pravica do preživljanja sodi celo med otrokove temeljne pravice. A papir vse prenese, mar ne? Če odmislimo, da imajo nekateri otroci prav vse, tudi tisto, česar ne potrebujejo, so drugi pogosto še kruha lačni, zato je pohvalno, da je slovenska država leta 1999 ustanovila Preživninski sklad, ki – navadno namesto očetov – mamam za otroke izplačuje nadomestilo preživnin ter tako poskrbi za njihovo večjo socialno varnost.

Čeprav deluje ta Sklad že skoraj deset let, pa mnoge mame in redkeje očetje sploh ne vedo, da imajo v imenu svojih otrok pravico zahtevati in dobiti nadomestilo preživnine. Zato smo povabili **Ado Žerko, direktorico Sklada**, na pogovor.

V Sloveniji je kar nekaj staršev, očetje so tu v veliki večini, ki nočejo preživljati svojih otrok?! Ko zapustijo ženo ali partnerko, pozabijo tudi nanje!

KDO JE UPRAVIČEN?

»Do izplačila nadomestila preživnine je upravičen otrok, ki mu je s pravnomočno sodbo, začasno odredbo oziroma z dogovorom pri centru za socialno delo določena preživnina, ki pa je preživninski zavezanec ne plačuje: hote ali zato, ker je brez sredstev,« je začela. Šteje se, da preživninski zavezanec ne plačuje preživnine, če le-ta ni plačana zaporedoma tri mesece oziroma jo plačuje neredno. Za neredno plačevanje se šteje, če v zadnjih dvanajstih mesecih preživninski zavezanec skupno dolguje vsaj tri mesečne preživnine.

Pravico do nadomestila preživnine ima otrok, ki je naš državljan in pri nas stalno prebiva. Pravico ima tudi tujec, če ima v Sloveniji stalno bivališče in če je tako določeno z meddržavnim sporazu-

mom ali ob pogoju vzajemnosti. »Poleg tega je za uveljavitev te pravice nujno, da je bil na pristojnem sodišču sprožen postopek za izterjavo preživnine, ki je bil neuspešno zaključen oziroma traja že več kot tri mesece. Pravica do izplačila nadomestila preživnine traja do dopolnjenega 15. leta oziroma do 18. leta, če otrok ni v delovnem razmerju.«

VIŠINA

Višina nadomestila preživnine se usklajuje enkrat letno skladno z indeksom cen

Višina nadomestila preživnine po zadnji uskladitvi:

- za otroka do 6. leta starosti 62,80 evra,
- za otroka od 6. do 14. leta starosti 69,08 evra in
- za otroka nad 14. letom starosti 81,63 evra.

Fotografije: Photo Alto

Stran / Page: 18

Doseg / Reach: 94000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 795 cm2

2 / 2

življenjskih potrebščin v Republiki Sloveniji, odvisna pa je od otrokove starosti. Višina nadomestila preživnine znaša po zadnji uskladitvi: za otroka do 6. leta starosti 62,80; za otroka od 6. do 14. leta 69,08 in za otroka nad 14. letom starosti 81,63 evra.

Kadar je preživnina nižja od zgoraj navedenih zneskov, je višina nadomestila preživnine enaka znesku določene preživnine. Nadomestilo preživnine se ne izplačuje, če je znesek nadomestila preživnine nižji od 8,35 evra. Ta se izplača takrat, ko skupni večmesečni znesek preseže to vsoto.

»Opozoriti velja, da nadomestilo preživnine ne pripada otroku, ki živi v skupnem gospodinjstvu s preživninskim zavezancem, je oddan v rejništvo ali je zaradi vzgoje, šolanja ali usposabljanja nameščen v zavod, v katerem ima pretežno brezplačno oskrbo,« nadaljuje.

POSTOPEK

Celoten postopek za uveljavljanje pravice do nadomestila preživnine se začne tako, da otrokov zakoniti zastopnik vloži zahtevo za uveljavitev pravice do nadomestila preživnine na posebej predpisanem obrazcu (obrazec DZS, št. 8,42). Zahtevo mora skupaj s prilogami posredovati po pošti ali osebno na javni jamstveni in preživninski sklad RS, Kot-

nikova 28, Ljubljana. Z eno zahtevo lahko zakoniti zastopnik uveljavlja pravico do nadomestila preživnine za več otrok istega preživninskega zavezanca.

Tisti, ki uveljavlja nadomestilo preživnine, mora priložiti naslednje papirje: fotokopijo osebne dokumenta zakonitega zastopnika, fotokopijo dokumenta, s katerim je bila otroku določena preživnina (sodne odločbe ali dogovore) in v okviru tega še: fotokopijo predloga za izvršbo preživnine, fotokopijo sklepa sodišča o izvršbi, dokazilo o neuspešnosti izvršbe ter v primeru mednarodne izterjave potrdilo Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve. Končno je treba priložiti še fotokopijo osebne računa in potrdilo centra za socialno delo o zadnji uskladitvi preživnine.

Izpolnjen obrazec in vse potrebne listine je treba posredovati priporočeno po pošti ali prinesiti osebno na sedež Sklada.

Sedež Javnega jamstvenega in preživninskega sklada Republike Slovenije je na Kotnikovi 28 v Ljubljani. Pokličete jih lahko na telefon: 01/ 472 09 90. Na voljo imajo tudi brezplačno številko: 080 14 14. Podrobneje o njih si lahko preberete na spletni strani: <http://www.jps-rs.si>. Uradne ure imajo vsak delovni dan med 9. in 14. uro.

»Veljavna zakonodaja določa, da mora Sklad odločiti o zahtevi v dveh mesecih od prejema popolne vloge, če pa ta ni popolna, začne dvomesečni rok teči od dneva, ko Sklad prejme ustrezno dopolnitev vloge,« reče in se pohvali, da zaposleni zadevo navadno prej uredijo. Čeprav nadomestila preživnin niso visoka, pa enoroditeljskim družinam vendarle pomagajo, da se lažje prebijajo iz meseca v mesec.

»Zaradi načina delovanja sklada in izterjave, ki sledi izplačilu nadomestil preživnin, se zgodi, da preživninski zavezanci, v glavnem očetje, začnejo prostovoljno plačevati preživnino. Na osnovi zakona je Sklad dolžen za izplačane zneske nadomestil preživnin prireditelj izvršilni postopek proti preživninskemu zavezancu. Leta 2007 je po našem posredovanju začelo 300 preživninskih zavezancev redno ali pa občasno plačevati preživnino. Sicer pa je Sklad v preteklem letu izplačeval nadomestilo preživnine 3697 otrokom, decembra je izplačilo nadomestila preživnine dobilo 3100 otrok. V celotnem letu smo za nadomestila preživnin namenili 2,6 milijona evrov,« je končala.

Neva Železnik

Fotografija: Neva Železnik

Ana Žerko: »Sklad si prizadeva, da bi preživninski zavezanci, v glavnem očetje, začeli prostovoljno plačevati preživnino. Končno se moramo vsi zavedati, da ljubezen do partnerja/ke lahko mine, do otrok pa naj bila večna.«

POGOSTA VPRAŠANJA IN ODGOVORI

■ Sem mati petletnega otroka, nekdanji mož mi že tri leta ne plačuje preživnine. Izvršbe na sodišču do sedaj nisem vložila. Zanima me, kaj moram storiti, da bo otrok upravičen do nadomestila preživnine?

Svetujemo vam, da v primeru, če želite, da otrok pridobi pravico do nadomestila preživnine, vložite izvršbo na sodišče. Če postopek ne bo končan v treh mesecih, lahko že vložite zahtevo na Sklad. Seveda pa preverite, ali so drugi zakonski pogoji izpolnjeni.

■ Nekdanji mož živi v tujini in ne plačuje preživnine za skupne mladoletne otroke. Imam informacijo, da je treba za pridobitev pravice do nadomestila preživnine vložiti izvršbo. Kaj naj storim?

Če preživninski zavezanec biva v tujini in v Sloveniji nima premoženja, vložite predlog za izterjavo preživnine iz tujine na pristojno Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve. Na pristojnem ministrstvu se tudi pozanimajte, katero dokumentacijo morate priložiti predlogu ter v kakšni obliki. Ministrstvo vam bo izdalo potrdilo, da ste predlog vložili. To potrdilo je hkrati dokazilo za naš Sklad, da ste sprožili ustrezen postopek.

■ Imam dva otroke. Eden je še mladoleten, eden pa je star 19 let in študira. Njun oče preživnine ne plačuje. Najinima otrokoma je dolžan že več kot deset tisoč evrov.

Otroci, ki so stari več kot 18 let, nimajo pravice do nadomestila preživnine iz našega Sklada. Tako vam svetujemo, da vložite zahtevek le za mlajšega otroka. Sklad tudi ne poravnava obveznosti za nazaj. Preživnino za nazaj z obrestmi vred boste morali sami izterjati prek sodišča.

■ Oče mojega otroka je neznan. Zanima me, ali je moj otrok upravičen do nadomestila preživnine?

Za pridobitev pravice do preživnine mora biti oče znan. Mati mora imeti tudi odločbo o preživnini, pa naj gre za sodno odločbo, začasno odredbo ali dogovor o preživljanju, sklenjen pri centru za socialno delo. V vašem primeru otrok tako ne bi bil upravičen do nadomestila preživnine.

■ Ali lahko vsaka ženska, tudi tista, ki ima dobre dohodka, zaprosi Sklad, da ji izplačuje nadomestilo preživnine za otroke, če oče za svoje otroke noče plačevati preživnine?

Vsaka, ker gre za otrokovo pravico. Seveda pa mora izpolniti pogoje, o katerih govori članek.